2025/2197

31.10.2025.

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2025/2197

od 30. listopada 2025.

o istovrijednosti pravnog i nadzornog okvira koji se primjenjuje na referentne vrijednosti u Novom Zelandu u skladu s Uredbom (EU) 2016/1011 Europskog parlamenta i Vijeća

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/1011 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o indeksima koji se upotrebljavaju kao referentne vrijednosti u financijskim instrumentima i financijskim ugovorima ili za mjerenje uspješnosti investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2008/48/EZ i 2014/17/EU te Uredbe (EU) br. 596/2014 ([1]), a posebno njezin članak 30. stavak 2.,

budući da:

(1) Uredbom (EU) 2016/1011 uvodi se zajednički okvir za osiguravanje točnosti i cjelovitosti indeksa koji se primjenjuju kao referentne vrijednosti u financijskim instrumentima i financijskim ugovorima ili za mjerenje uspješnosti investicijskih fondova u Uniji.

(2) Ta uredba primjenjuje se od 1. siječnja 2018., a administratorima izvan Unije dopušteno je da u prijelaznom razdoblju u Uniji primjenjuju referentne vrijednosti trećih zemalja. To prijelazno razdoblje produljeno je nekoliko puta, posljednji put do 31. prosinca 2025. Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2023/2222 ([2]).

(3) Istekom prijelaznog razdoblja referentna vrijednost obuhvaćena područjem primjene Uredbe (EU) 2016/1011 ili kombinacija referentnih vrijednosti koje pruža administrator trećoj zemlji može se primjenjivati u Uniji samo ako su referentna vrijednost i administrator uvršteni u registar koji vodi Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) nakon što Komisija donese odluku o istovrijednosti, nakon što ESMA prizna administratora referentne vrijednosti iz treće zemlje ili nakon što administratori koji su odobreni ili registrirani u Uniji prihvate referentnu vrijednost treće zemlje.

(4) Odluka o istovrijednosti iz članka 30. stavka 2. Uredbe (EU) 2016/1011 mora imati oblik provedbene odluke u kojoj Komisija navodi da je pravni i nadzorni okvir treće zemlje koji se primjenjuje na sve administratore odobrene u toj trećoj zemlji istovrijedan zahtjevima utvrđenima u toj uredbi. Pri procjeni te istovrijednosti Komisija uzima u obzir osigurava li se pravnim okvirom i nadzornom praksom treće zemlje usklađenost s načelima Međunarodne organizacije nadzornih tijela za vrijednosne papire (IOSCO) za financijske referentne vrijednosti ili, ako je primjenjivo, s načelima IOSCO-a za agencije za izvješćivanje o cijenama nafte. Osim toga, Komisija ocjenjuje podliježu li ti obvezujući zahtjevi trajnom i djelotvornom nadzoru i provedbi u toj trećoj zemlji.

(5) Referentnim vrijednostima kao što je novozelandska međubankovna referentna stopa (BKBM) upravlja se na Novom Zelandu, a u Uniji ih primjenjuje nekoliko nadziranih subjekata. Podaci koje su Europskoj komisiji dostavili ESMA i Tijelo za nadzor financijskih tržišta (FMA), tj. novozelandsko regulatorno tijelo za ponašanje na financijskim tržištima i nadležno tijelo, potvrđuju da primjena BKBM-a u Uniji premašuje vrijednost od 50 milijardi EUR, što ga čini značajnom referentnom vrijednošću u Uniji. Kako bi se referentne vrijednosti koje pruža administrator koji je odobren ili registriran u Novom Zelandu, kao što je BKBM, mogle primjenjivati u Uniji nakon što 31. prosinca 2025. istekne prijelazno razdoblje, Komisija je ocijenila sustav referentnih vrijednosti u Novom Zelandu.

([1]) SL L 171, 29.6.2016., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1011/oj.

([2]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/2222 od 14. srpnja 2023. o produljenju prijelaznog razdoblja za referentne vrijednosti trećih zemalja iz članka 51. stavka 5. Uredbe (EU) 2016/1011 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L, 2023/2222, 23.10.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2222/oj).

(6) Zakonodavni okvir za utvrđivanje, nadzor i upravljanje referentnim vrijednostima u Novom Zelandu obuhvaća dobrovoljni sustav licenciranja i njime se FMA ovlašćuje za nadzor administratora financijskih referentnih vrijednosti („administratori referentnih vrijednosti"). Administratori referentnih vrijednosti mogu od FMA-a zatražiti licenciju za pružanje tržišnih usluga u skladu s člankom 390. Zakona o financijskim tržištima iz 2013. („Zakon o FMC-u") i stoga podliježu pravilima za administratore i doprinositelje utvrđenima u tom zakonu.

(7) U skladu s člankom 30. stavkom 2. Uredbe (EU) 2016/1011 zahtjevi pravnog sustava treće zemlje istovrijedni su zahtjevima iz Uredbe (EU) 2016/1011. Licencirani administratori referentnih vrijednosti podliježu uvjetima licencije i nizu pravnih zahtjeva. Pravno obvezujući zahtjevi za administratore referentnih vrijednosti utvrđeni su Zakonom o FMC-u, Zakonom o pružateljima financijskih usluga (registracija i rješavanje sporova) iz 2008. i Pravilnikom o pružateljima financijskih usluga (registracija) iz 2020.

(8) FMA na svojim internetskim stranicama ([3]) vodi popis licenciranih administratora referentnih vrijednosti, u kojem se navode financijske referentne vrijednosti za čije je pružanje pojedini administrator licenciran.

(9) FMA može administratoru referentnih vrijednosti izdati licenciju za pružanje tržišnih usluga za jednu ili više financijskih referentnih vrijednosti, koje će biti navedene u licenciji.

(10) Nakon primitka zahtjeva FMA izdaje licenciju ako se uvjeri da su ispunjeni uvjeti iz članka 396. Zakona o FMC-u, među ostalim da podnositelj zahtjeva ispunjava kriterije prihvatljivosti iz dijela 2. Priloga 28. Pravilniku o FMC-u.

(11) U dijelu 3. Priloga 28. Pravilniku o FMC-u utvrđeni su posebni uvjeti licencije za licencirane administratore referentnih vrijednosti i doprinositelje, uključujući uvjete upravljanja i rukovođenja te zahtjeve koji se odnose na eksternalizaciju, upravljanje sukobima interesa, neovisne nadzorne funkcije, oblik i metodologiju referentnih vrijednosti i ulazne podatke.

(12) Osim uvjeta licencije iz Pravilnika o FMC-u, licencirani administratori referentnih vrijednosti moraju ispunjavati i ostale uvjete koje FMA odredi u vezi s njihovom licencijom u skladu s člankom 403. Zakona o FMC-u. FMA može u bilo kojem trenutku nakon izdavanja licencije odrediti, izmijeniti, opozvati, dodati ili zamijeniti uvjete licencije u skladu s člankom 403. Zakona o FMC-u.

(13) U članku 402. Zakona o FMC-u navedene su opće obveze za nositelje licencije za pružanje tržišnih usluga, uključujući licencirane administratore referentnih vrijednosti, u skladu s kojima ti nositelji licencije smiju pružati samo tržišnu uslugu na koju se odnosi njihova licencija, kao što je određena referentna vrijednost ili kategorija referentnih vrijednosti.

(14) FMA može suspendirati ili poništiti licenciju na temelju članaka 408. i 414. Zakona o FMC-u ako je nositelj licencije bitno prekršio obvezu nositelja licencije za pružanje tržišnih usluga, ako je došlo do bitne promjene okolnosti, uključujući prestanak ispunjavanja kriterija prihvatljivosti iz dijela 2. Priloga 28. Pravilniku o FMC-u, ako su informacije koje je nositelj licencije naveo u svojem zahtjevu za izdavanje ili izmjenu licencije lažne ili bitno obmanjujuće ili ako nositelj licencije više ne ispunjava zahtjeve iz članka 396. Zakona o FMC-u.

(15) U skladu s člankom 30. stavkom 2. Uredbe (EU) 2016/1011 zahtjevi pravnog sustava treće zemlje podliježu trajnom i djelotvornom nadzoru i provedbi. FMA trajno nadzire i prati poslovanje administratora referentnih vrijednosti kojima je dodijelio licenciju. Člankom 9. Zakona o Tijelu za nadzor financijskih tržišta iz 2011. („Zakon o FMA-u") propisano je da je to tijelo odgovorno za praćenje i osiguravanje usklađenosti sa Zakonom o FMC-u i Pravilnikom o FMC-u. FMA provodi trajni nadzor i može konkretno procijeniti ispunjavaju li licencirani administratori referentnih vrijednosti svoje obveze nositelja licencije.

([3]) https://www.fma.govt.nz/business/licensed.

(16) Člancima 26. i 27. Priloga 28. Pravilniku o FMC-u od licenciranog administratora referentnih vrijednosti zahtijeva se da uspostavi i vodi evidenciju s pomoću koje nositelj licencije može dokazati da ispunjava svoje obveze koje proizlaze iz licencije i FMA-u na pisani zahtjev dostaviti podatke. U skladu s člancima od 25. do 28. Zakona o FMA-u to je tijelo ovlašteno i za prikupljanje informacija kako bi moglo procijeniti usklađenost nositelja dozvole sa Zakonom o FMC-u. Te odredbe omogućuju FMA-u da administratorima referentnih vrijednosti šalje obavijesti kojima od njih zahtijeva da dostave, prikupe ili reproduciraju sve informacije navedene u obavijesti ili da daju iskaz pred FMA-om.

(17) U skladu s člankom 29. Zakona o FMA-u to tijelo ima ovlasti i za ulazak i pretraživanje bilo kojeg mjesta, vozila ili drugog predmeta kako bi utvrdilo je li administrator referentne vrijednosti ili doprinositelj sudjelovao ili sudjeluje u postupanju koje se smatra ili bi se moglo smatrati kršenjem bilo koje odredbe propisa o financijskim tržištima, uključujući Zakon o FMC-u.

(18) U skladu s člankom 30. Zakona o FMA-u to je tijelo ovlašteno s bilo kojim tijelom za izvršavanje zakonodavstva ili regulatornim tijelom odnosno inozemnim regulatornim tijelom razmjenjivati informacije ili primjerke dokumenata koje posjeduje, a odnose se na funkcije, ovlasti ili dužnosti FMA-a. Te se informacije ili primjerci dokumenata mogu podijeliti ako FMA smatra da bi inozemnom regulatornom tijelu mogli pomoći u obavljanju ili izvršavanju njegovih funkcija, ovlasti ili dužnosti u skladu sa stranim pravom i ako se FMA uvjeri da su uvedene ili će biti uvedene odgovarajuće mjere za zaštitu povjerljivosti tih informacija.

(19) Člankom 412. Zakona o FMC-u zahtijeva se da nositelji licencija za pružanje tržišnih usluga, uključujući licencirane administratore referentnih vrijednosti, učinkovitim metodama prate ispunjavaju li svoje vlastite obveze nositelja licencije i utvrđuju bitne promjene okolnosti. Nositelj licencije koji smatra da je bitno prekršio ili je vjerojatno da će bitno prekršiti obvezu nositelja licencije za pružanje tržišnih usluga, ili smatra da je došlo, moglo doći ili je vjerojatno da će doći do bitne promjene okolnosti u odnosu na njegovu licenciju, u najkraćem mogućem roku šalje izvješće FMA-u o tim kršenjima ili bitnim promjenama.

(20) U članku 406. Zakona o FMC-u utvrđene su posljedice kršenja uvjeta iz licencije licenciranog administratora referentne vrijednosti. U slučaju kršenja FMA može primijeniti ovlast u skladu s dijelom 6. poddijelom 3. Zakona o FMC-u, u kojem se utvrđuju opće ovlasti FMA-a za praćenje i provedbu sustava licencija. U skladu s člankom 414. Zakona o FMC-u te ovlasti uključuju: opominjanje nositelja licencije; zahtijevanje od nositelja licencije da FMA-u podnese akcijski plan s prijedlozima mjera za ispravljanje ili izbjegavanje kršenja obveze nositelja licencije ili izbjegavanje daljnjeg kršenja uvjeta licencije; nalaganje nositelju licencije da ispravi ili izbjegne kršenje obveze nositelja licencije ili da izbjegne daljnje kršenje uvjeta licencije; te suspendiranje ili poništavanje licencije.

(21) U skladu s člankom 419. Zakona o FMC-u, ako nositelj licencije ne podnese akcijski plan, ako FMA odbije akcijski plan ili ako FMA sazna da se nije postupilo u skladu s akcijskim planom, FMA može suspendirati ili poništiti licenciju nositelja licencije ili primijeniti svoje druge ovlasti na temelju članka 414. Zakona o FMC-u.

(22) Osoba koja ne postupi u skladu s nalogom FMA-a bez opravdanog razloga time čini kazneno djelo u skladu s člankom 421. Zakona o FMC-u i može joj se izreći novčana kazna u iznosu do 300 000 NZD. FMA može i opomenuti nositelja licencije ili suspendirati odnosno poništiti njegovu licenciju.

(23) Ako osoba ne postupi u skladu s nalogom, FMA može od suda zatražiti da u skladu s člankom 480. Zakona o FMC-u nositelju licencije zabrani postupanje koje se smatra ili bi se moglo smatrati kršenjem ili sudjelovanjem u kršenju obveze nositelja licencije. FMA može od suda zatražiti i da osobi naloži ispunjavanje obveze nositelja licencije.

(24) FMA može izdavati naloge u skladu s člankom 468. Zakona o FMC-u ako se uvjeri da je osoba svojim postupanjem prekršila ili je vjerojatno da će prekršiti odredbu o uslugama iz dijela 6. U članku 449. Zakona o FMC-u navodi se koje su odredbe „odredbe o uslugama iz dijela 6.”. U članku 198. Pravilnika o FMC-u utvrđeno je koje su odredbe tog pravilnika odredbe o uslugama iz dijela 6., a u članku 198. stavku 2. utvrđeno je koje se odredbe o uslugama iz dijela 6. posebno primjenjuju na licencirane administratore referentnih vrijednosti. U članku 469. Zakona o FMC-u navodi se da se u tim nalozima od osobe može zahtijevati da postupi u skladu s odredbama o uslugama iz dijela 6., odrediti sve razumne korake koje osoba mora poduzeti kako bi se uskladila s predmetnom odredbom ili zahtijevati da osoba izvijesti FMA o tome kako i kad je nalog proveden ili će se provesti.

(25) U dijelu 2. Zakona o FMC-u utvrđuju se i opće obveze „poštenog poslovanja” koje se primjenjuju na licencirane administratore referentnih vrijednosti. Te obveze uključuju zabrane zavaravajućeg i obmanjujućeg ponašanja te lažnih, zavaravajućih ili nepotkrijepljenih tvrdnji. Te odredbe omogućuju FMA-u da spriječi sudionike na tržištu u manipulacijama referentnim vrijednostima u okviru transakcija koje imaju ili za koje je vjerojatno da će imati učinak obmanjivanja tržišta. Nalozi iz članka 468. Zakona o FMC-u mogu se izdati i u vezi s određenim odredbama dijela 2. Zakona o FMC-u.

(26) Kršenje odredaba o uslugama iz dijela 6. navedenih u članku 449. stavku 3. Zakona o FMC-u može za sobom povući građanskopravnu odgovornost, uključujući novčanu kaznu koja ne prelazi iznos naknade za predmetnu transakciju, trostruki iznos ostvarene dobiti ili izbjegnutog gubitka ili 1 milijun NZD u slučaju pojedinca odnosno 5 milijuna NZD u bilo kojem drugom slučaju, ovisno o tome koji je od navedenih iznosa najveći. Građanskopravna odgovornost, uključujući novčanu kaznu, moguća je i ako se osoba lažno predstavlja kao nositelj licencije za pružanje tržišnih usluga (uključujući licenciju administratora referentne vrijednosti).

(27) Kršenje odredaba o uslugama iz dijela 6. navedenih u članku 449. stavku 4. Zakona o FMC-u može za sobom povući građanskopravnu odgovornost, uključujući novčanu kaznu koja ne prelazi 200 000 NZD u slučaju pojedinca ili 600 000 NZD u bilo kojem drugom slučaju. To uključuje kršenje sljedećih odredaba o uslugama iz dijela 6. (koje se odnose na licencirane administratore referentnih vrijednosti): članci 448.C, 448.D i 448.G Zakona o FMC-u (upute doprinositelju ili administratoru financijske referentne vrijednosti) i uvjeti određeni licenciranom administratoru referentne vrijednosti koji su utvrđeni u pravilu 198. stavku 2. Pravilnika o FMC-u.

(28) U dijelu 8. poddijelu 3. Zakona o FMC-u utvrđene su povezane ovlasti suda za izricanje novčanih kazni osobi na zahtjev FMA-a i za izdavanje naloga za naknadu štete počinjene kršenjem odredaba o građanskopravnoj odgovornosti (koje uključuju odredbe o uslugama iz dijela 6.) Zakona o FMC-u. FMA može od suda zatražiti i izdavanje „rješenja o zabrani” u skladu s člankom 517. Zakona o FMC-u. Tim se rješenjima osobi može zabraniti da bude direktor ili osnivač subjekta ili da na bilo koji način bude uključena u upravljanje subjektom, među ostalim kao administrator referentne vrijednosti.

(29) Članak 46. Zakona o FMA-u omogućuje tom tijelu da prihvati izvršive obveze od administratora referentnih vrijednosti koji nisu ispunili regulatorne zahtjeve koji se na njih odnose. U skladu s člankom 47. Zakona o FMA-u, ako FMA smatra da je osoba koja je prenijela obvezu u skladu s člankom 46. prekršila uvjet te obveze, to tijelo može od suda zatražiti izdavanje naloga, uključujući nalog o izvršenju obveze.

(30) FMA na temelju članka 448.D Zakona o FMC-u može licenciranom administratoru referentne vrijednosti naložiti da nastavi generirati ili upravljati referentnom vrijednošću na određeni način ako smatra da je to potrebno ili poželjno za postizanje neke od svrha iz članka 448.B Zakona o FMC-u. Članak 448.C Zakona o FMC-u omogućuje FMA-u da doprinositelju naloži pružanje informacija ili podataka nositelju licencije ili drugom subjektu ako je to nužno ili poželjno za generiranje ili upravljanje financijskom referentnom vrijednošću navedenom u licenciji.

(31) Komisija stoga zaključuje da obvezujući zahtjevi primjenjivi na administratore koji su odlučili sudjelovati u sustavu licenciranja u skladu sa Zakonom o financijskim tržištima podliježu trajnom i djelotvornom nadzoru i provedbi. Na temelju pravila i nadzornih postupaka predviđenih Zakonom o FMC-u i Zakonom o FMA-u Komisija je ocijenila pravila koja se primjenjuju na licencirane administratore referentnih vrijednosti u Novom Zelandu i zaključila da je sustav istovrijedan sustavu u Uniji.

(32) Administratori referentnih vrijednosti iz Unije ne moraju imati licenciju kako bi se njihove referentne vrijednosti primjenjivale u Novom Zelandu, ali mogu dobrovoljno zatražiti licenciju u Novom Zelandu.

(33) Ovu bi Odluku trebalo dopuniti dogovorima o suradnji kako bi se osigurala učinkovita razmjena informacija i koordinacija nadzornih aktivnosti između ESMA-e i FMA-a.

(34) Ova se Odluka temelji na ocjeni primjenjivih pravno obvezujućih zahtjeva koji se odnose na referentne vrijednosti u Novom Zelandu u trenutku donošenja ove Odluke. Komisija će i dalje redovito pratiti kretanja na tržištu, razvoj pravnog i nadzornog okvira za referentne vrijednosti te učinkovitost suradnje u području nadzora u odnosu na praćenje i provedbu tih zahtjeva kako bi se osiguralo trajno ispunjavanje zahtjeva na temelju kojih je donesena ova Odluka.

(35) Ovom se Odlukom ne dovodi u pitanje ovlast Komisije da u bilo kojem trenutku provede poseban postupak preispitivanja ako zbog relevantnih događaja Komisija bude trebala preispitati ovu Odluku.

(36) Mjere predviđene u ovoj Odluci u skladu su s mišljenjem Europskog odbora za vrijednosne papire,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Za potrebe članka 30. stavka 2. Uredbe (EU) 2016/1011, pravni i nadzorni okvir Novog Zelanda koji se primjenjuje na financijske referentne vrijednosti čiji administrator ima licenciju Tijela za nadzor financijskih tržišta u Novom Zelandu u skladu sa Zakonom o financijskim tržištima iz 2013. smatra se istovrijednim zahtjevima utvrđenima Uredbom (EU) 2016/1011 i podliježe trajnom i učinkovitom nadzoru i provedbi.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 30. listopada 2025.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN